

Motion till riksdagen

1989/90:Ub90

av Roland Larsson och Lola Björkquist (c, fp)

med anledning av prop. 1989/90:90 om forskning

Medicinsk genetik, baserad på modern molekylärbiologisk grund, är för närvarande under stark utveckling såväl inom landet som internationellt. På grund av de metodologiska framstegen inom molekylärbiologin har det nu blivit möjligt att på ett helt annat sätt än tidigare dels exakt strukturbestämna de mänskliga arvsanlagen, dels påvisa hur de regleras. I princip är det fullt möjligt att kartlägga samtliga människans ca 100 000 gener, och program med sådan målsättning har redan initierats inom t.ex. EG:s medicinska forskningsorganisation.

Intresset för att bearbeta dessa frågor emanerar ur insikten att många eller t.o.m. de flesta av de stora s.k. folksjukdomarna beror på en kombination av genetiska och miljöbetingade faktorer. Som exempel kan anföras hjärt- och kärlsjukdomar, allergier, cancer, diabetes, vissa sjukdomar i rörelseapparaten och psykos. Ett annat mått på omfattningen är att minst 4 000 olika sjukdomstillstånd kan hänföras till defekter i en specifik gen.

I och med hälsouniversitetets inrättande fick medicinska fakulteten en kraftig resursförstärkning på det medicinsk-teoretiska området genom institutionen för cellbiologi med bl.a. fem professorer. Institutionen förväntas tillgodose kompetensen inom det cellbiologiska fältet i vid bemärkelse, inkluderande såväl medicinskt-kemiskt och fysiologiskt som morfologiskt inriktad forskning. När denna satsning gjordes för tio år sedan hade molekylärbiologin och genetiken inte samma centrala ställning i forskningen som i dag. Vid hälsouniversitetet finns ingen tjänst i medicinsk genetik, och över huvud taget är forskningen inom det molekylärgenetiska området svag. Genom att inrätta en tjänst med beteckningen medicinsk genetik betonar man att det är den mänskliga arvsmassan som står i centrum, snarare än den hos t.ex. bakterier eller andra lägre mikroorganismer.

Organisatoriskt skulle medicinsk genetik kunna samverka med en eller flera av de experimentellt inriktade institutionerna inom hälsouniversitetet – t.ex. medicinsk mikrobiologi, patologi eller cellbiologi. Härigenom kan praktiska fördelar uppstå, t.ex. i form av gemensamt utnyttjad metodologi och apparatur.

Förutom den grundvetenskapliga prägel som skulle dominera denna tjänst finns ett stort intresse och behov inom flera kliniska discipliner, såsom invärtesmedicin, pediatrik, gynekologi-obstetrik och dermatologi-venereologi. I

själva verket involverar medicinsk genetik i stort sett alla forskningsområden. Ämnet ligger därför väl i linje med hälsouniversitetets strävanden till integration och samverkan mellan teori och klinik.

Mot. 1989/90
Ub90

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättande av en professur i medicinsk genetik vid hälsouniversitetet i Linköping.

Stockholm den 20 mars 1990

Roland Larsson (c)

Lola Björkquist (fp)

